

บุญช่วย ค้ายาศิต

ยืมจมูกคนอื่นหายใจ 6

6 เมื่อวันที่ 1 มิ.ย.61 ที่ผ่านมา เกิดความโกลาหลกันเกือบครึ่งค่อนประเทศ เมื่อช่วงเวลาราวประมาณ 13.00 น. เกิดไฟฟ้าดับเป็นวงกว้างแทบทุกภาค อาทิ บางส่วนในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร สร้างความเดือดร้อนไปทุกพื้นที่ เมื่อตรวจสอบจึงทราบว่าสาเหตุหลักนั้นมาจากระบบส่งไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์จากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนหงสา ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ที่ส่งมายังประเทศไทยเกิดขัดข้อง

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวนั้น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ออกมาชี้แจงสาเหตุว่าเกิดจากฟ้าผ่าสายส่งไฟฟ้าแรงสูง 500 กิโลโวลต์ น่าน-หงสา ส่วนที่อยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้ระบบป้องกันทำงาน และส่งหยุดเดินเครื่องโรงไฟฟ้าหงสาทันที เป็นผลให้กำลังผลิตไฟฟ้าที่ส่งให้ระบบไฟฟ้าของไทยขาดหายไปจำนวน 1,300 เมกะวัตต์

และได้ส่งผลต่อเนื่อง ทำให้ระดับแรงดัน และความถี่ของระบบไฟฟ้ารวมลดต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นผลให้ระบบป้องกันความถี่ต่ำในระบบไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าเอกชนขนาดเล็ก หรือเอสพีที จำนวน 23 รายทั่วประเทศทำงานและปลดเครื่องออกจากระบบ ซึ่งเป็นระบบป้องกันอัตโนมัติทำงานเพื่อรักษาระบบไฟฟ้าส่วนใหญ่ของประเทศให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด เพื่อป้องกันไฟฟ้าดับทั่วประเทศ (Black Out) ทำให้กำลังผลิตไฟฟ้าหายไปเพิ่มอีกจำนวน 1,930 เมกะวัตต์

ดังนั้น กฟผ.ต้องเร่งแก้ปัญหาด้วยการจ่ายไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำและโรงไฟฟ้ากังหันก๊าซ ทั้งจากโรงไฟฟ้าวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, โรงไฟฟ้าบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และโรงไฟฟ้าพระนครใต้ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งโรงไฟฟ้าทั้งสองประเภทสามารถเริ่มเดินเครื่องได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถเริ่มทยอยจ่ายไฟฟ้ากลับคืนเข้าสู่ระบบตั้งแต่เวลา 13.08 น. และจ่ายไฟฟ้ากลับคืนได้ทั้งหมดในเวลา 13.55 น.

และจากเหตุการณ์ล่าสุด รมว.กระทรวงพลังงานอย่างศิริ จิระพงษ์พันธ์ นั่งไม่ติด ถึงกับได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำเรื่องนี้มาเป็นบทเรียน และให้ไปเร่งวิเคราะห์หาทางป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบส่ง, การเพิ่มสำรองไฟฟ้า จากปัจจุบันที่มีอยู่ 15% นอกจากนี้ยังมอบหมายให้ไปศึกษาความเป็นไปได้ถึงการสำรองไฟฟ้าเป็นรายภาค และให้นำเข้าไปบรรจุในแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศแบบใหม่ด้วย (พีดีพี 2018)

เมื่อย้อนมาดูแผนการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยในปัจจุบันแล้วจะพบว่า จากความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในด้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่เพื่อรองรับกับความต้องการกลับไม่สามารถเพิ่มขึ้นตามได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดคือการซื้อพลังงานไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สปป.ลาว จีน เวียดนาม กัมพูชา และมาเลเซียมาทดแทน

อย่างไรก็ตาม ในจำนวนประเทศเหล่านี้ สปป.ลาวนับว่ามีความก้าวหน้ามากกว่าประเทศอื่น โดยได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจระดับรัฐบาล ในการรับซื้อไฟฟ้าในปริมาณ 3,000 เมกะวัตต์ อาทิ โครงการน้ำเหิน-หินบูน, ห้วยเฮาะ, น้ำเหิน 2, น้ำจิม 2, น้ำเหิน-หินบูน (ส่วนขยาย), หงสาลิคไนต์, เซเบียน-เซนน้อย และไซยะบุรี

และเมื่อเกิดปัญหาขึ้น กระทรวงพลังงานในฐานะที่กำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศ ก็คงต้องกลับมาคิดใหม่ว่าการผลักดันโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินนั้นมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะดูแผนนโยบายที่ท่าน รมว.พลังงาน ได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับไปศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำระบบสำรองไฟฟ้าเป็นรายภาคนั้น มันเหมาะสมหรือเปล่า

โดยเฉพาะภาคใต้หากจะสำรองไฟฟ้าเป็นรายภาคแล้วจะเอามาจากไหน ปัจจุบันยังแทบไม่พอใช้ จะหวังพึ่งพลังงานทดแทนก็คงยากเนื่องจากมีความไม่เสถียรค่อนข้างสูง โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ก็รู้กันอยู่ว่าภาคใต้นั้น ฝน 8 แดด 4 จะหวังพึ่งมาเลเซียก็ไม่ได้เช่นกัน ประเทศเขาก็ต้องใช้ไฟฟ้า

แต่การก่อสร้างโรงไฟฟ้างังหันน้ำก็คงเป็นไปได้ยาก เพราะการต่อต้านยังคงมีอยู่ ดังนั้นเมื่อสร้างไม่ได้ ก็คงต้องอาศัยยืมจมูกชาวบ้านเขาหายใจไปเรื่อยๆ เกิดปัญหาที่แก้กันไปตามยถากรรม.